

Datum: 2011-08-12

Vår beteckning: 516-2011-00502

Utredare: Anna Henningsson

Granskad av:

Olycksundersökning efter brand på _____, Nora

Larmtid: 2011-08-10, 11:10:16

Adress: _____, Nora

Objektstyp: Vårdanläggning

Startutrymme: Vardagsrum

Startföremål: Fåtölj

Händelseorsak: Rökning

Insatsrapport: 2011/01552

Nerikes Brandkår undersöker olyckor och räddningsinsatser mot bakgrund av Lagen om skydd mot olyckor (SFS 2003:778), kap 3, §10. Syftet är att klarlägga olycksorsak, olycksförlopp och räddningsinsatsen. Detta skall användas för utveckling av operativ verksamhet och olycksförebyggande arbete. Arbetet har **inte** till syfte att klarlägga ansvar, skuld eller vållande.

För kännedom

MSB
Skyddsavdelningen
Räddningsavdelningen
Brandposten
Lsty
Nora Kommun
Nora Bostäder

För åtgärd

Postadress:
Nerikes Brandkår
Box 33600
701 35 ÖREBRO

Hemsida:
www.nerikesbrandkar.se

Telefon:
019-20 86 50

Fax:
019-20 86 55 (Örebro)
019-689 60 28 (Byrsta)

Org. Nr:
222000-1016

Pg. Nr:
4931705-0

Sammanfattning - Erfarenheter

Utalarmering

Ingen anmärkning.

Räddningsinsats

Ingen räddningsinsats utfördes.

Samverkan med polisen

Ingen anmärkning.

Samverkan med landstinget

Ingen anmärkning.

Samverkan med övriga

Ingen anmärkning.

Byggnadstekniskt brandskydd

Personer som inte själva kan förväntas agera om en brand inträffar behöver tekniska lösningar för att skyddas. I lägenheten fanns såväl automatiskt brandlarm i form av rökdetektorer och boendesprinkler. Den riskbedömning som gjordes då sprinklern installerades visade att risken för brand bedömdes som mycket stor i vardagsrummet. Med tanke på mängden tillbud och brännmärken i boendedelen var detta en mycket rimlig åtgärd ställt i förhållande till kostnaden för anskaffa sprinklern.

Förslag till åtgärder

För att minska de vattenskador som uppkommer av sprinklervattnet behöver såväl brandpersonal som vårdpersonal ha kunskap om hur man stänger av anläggningen. En tydlig instruktion för hur anläggningen stängs av bör sitta i anslutning till larmknappen.

Vårdpersonalen behöver fortsatt kontinuerlig brandutbildning för att kunna upprätthålla kompetensen då något inträffar.

Nästa generations Q-fog kan förses med flera munstycken, vilket kan vara idé om det finns flera rum i bostaden som kan skyddas från samma utrustning.

.....

Anledning till undersökningen

En person brännskadades då hon i samband med rökning åstadkom en brand i den fåtölj där hon satt.

Beskrivning av objektet

Den aktuella lägenheten hör till [REDACTED], en bostadslänga som utgör en del av trähusbebyggelsen i Nora.

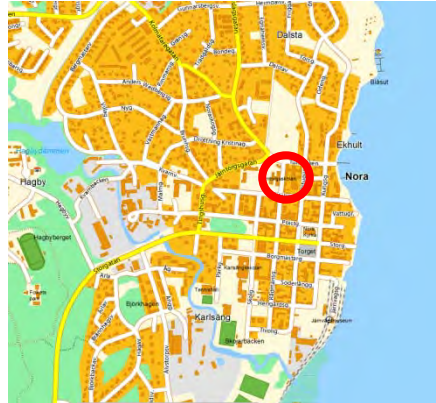

Fig 1: [REDACTED] i centrala Nora

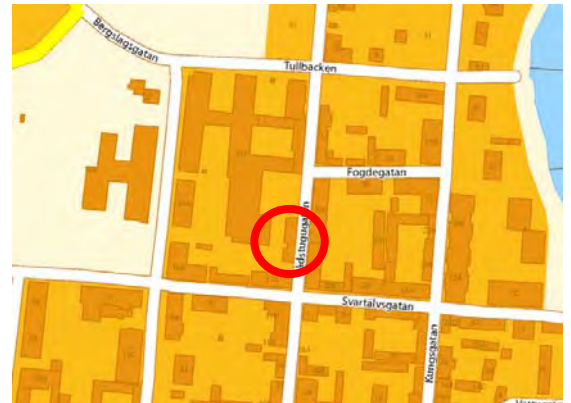

Fig 2: Bostadslängan är inringad

Lägenheten består av två rum och kök. Lägenheterna är byggda som en egen brandcell och förstärkningar av brandskyddet har gjorts på senare år bland annat på vinden för att försvåra brandspridning. Närheten till andra byggnader och den sammanhängande takfotskonstruktionen mot [REDACTED] medför en stor risk för brandspridning till resten av kvarteret och till angränsande fastigheter.

Fig 3: Huslängan löper runt kvarteret. Den aktuella lägenheten är vid pilen.

Fig 4: Innergården. [REDACTED]

Kvinnan har genom sitt rökande i kombination med ålder och handikapp klassats som en brandrisk och har därför fått en av Nora Kommuns Q-fog anläggningar installerade hos sig. En mängd gamla brännmärken vittnar om ett klart riskbeteende. Kvinnan röker enbart i vardagsrummet, varvid man valde från kommunens sida att endast skydda vardagsrummet med boendesprinkler. Kvinnan lagar heller ingen mat och kommunen har därför inte sett något behov av att skydda köket med sprinkler. Lägenheten är försedd med traditionellt automatiskt brandlarm som är vidarekopplat till SOS Alarm. Vid brandtillfället satt kvinnan, precis som man förutsatt, i sin fåtölj i vardagsrummet.

Orsak

Den drabbade kvinnan är född [REDACTED] och känd storrökare. I lägenheten finns det ett flertal brännmärken av olika ålder. Sannolikt har kvinnan tappat cigaretten då hon suttit i fåtöljen och rökt.

Skador

Kvinnan brännskadades [REDACTED].

Organisation på skadeplatsen

Larmet kom in som ett automatiskt brandlarm, vilket genererar stort larm på station 380. Bil 381 och 382 med 1+4 åkte till platsen.

Tider

Händelser i ärendet	Klockslag	Tid efter larm
Automatiskt brandlarm till SOS	11:11:59	
Automatiskt brandlarm besvarat	11:12:03	4 sek
Adressen fastställd	Skер med automatik vid larm	
Förlarm stn 380	Dras inte vid automatlarm	
Stort larm stn 380	11:12:06	7 sek
Larm IB	11:12:11	12 sek
Larm Polis	11:12:14	15 sek
Larmsamtal till SOS från anläggningen*	11:14:51	2 min 52 sek
Larm Ambulans	11:17:14	5 min 15 sek
Kvittens från första räddningsresurs	11:16:17	4 min 18 sek
Larm IL	Larmas inte vid automatlarm	
Larm RCB	Larmas inte vid automatlarm	
Första enhet på plats	11:19:09	8 min 10 sek

* Vid larmsamtalet från anläggningen dröjer det 1 minut och 20 sekunder (klockan 11:16:11) innan det framkommer att ambulans behövs till olycksplatsen.

Tidigare bränder

Vårdanläggningen har tidigare drabbats av ett flertal bränder och tillbud.

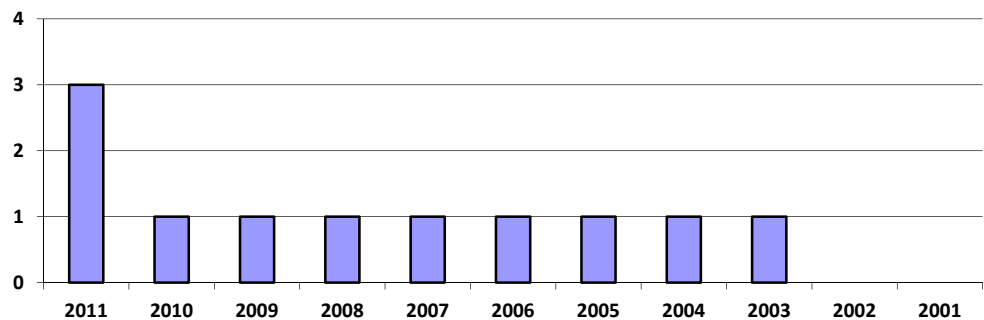

Fig 5: Antal bränder som drabbat anläggningen sedan 2001.

Byggnadstekniskt brandskydd

Personer som inte själva kan förväntas agera om en brand inträffar behöver tekniska lösningar för att skyddas. I lägenheten finns automatiskt brandlarm i form av rökdetektorer och boendesprinkler som skyddar vardagsrummet. Den riskbedömning som gjordes då sprinklern installerades visade att risken för brand bedömdes som mycket stor i vardagsrummet där kvinnan sitter och röker. Att brand skulle uppstå i sovrummet, köket eller någon annan del av lägenheten bedömdes som mindre sannolikt.

Fig 6: Brandlägenheten

Fig 7: Brandlägenheten sedd från gatan

Mot gatan är husets fasad sammanhängande. En viss nivåskillnad finns mot lägenheten söderut där även brandcellsgränsen i taket förstärkts (fig 8).

Fig 8: Förstärkning av brandcellsgränsen.

Fig 9: Brandcellsgränsen mot gatan.

Den sammanhängande träfasaden och det faktum att avståndet mellan byggnaderna i kvarteret är mycket tätt gör att faran för brandspridning är mycket stor om en brand skulle uppkomma och hinna få fäste i konstruktionen.

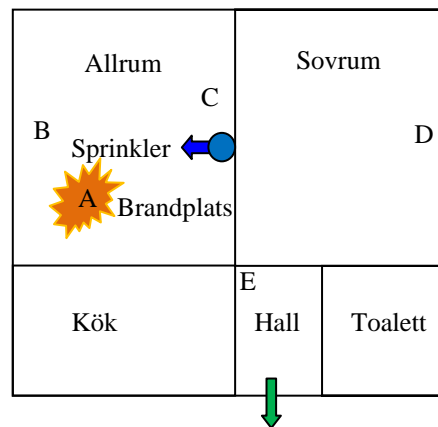

Fig 10: Mycket schematisk skiss över brandlägenheten. Sprinklerhuvudet är markerat med blå pil. Vattentanken är markerad med blå cirkel. Bokstäverna motsvarar respektive fotografi, fig 11 – fig 16.

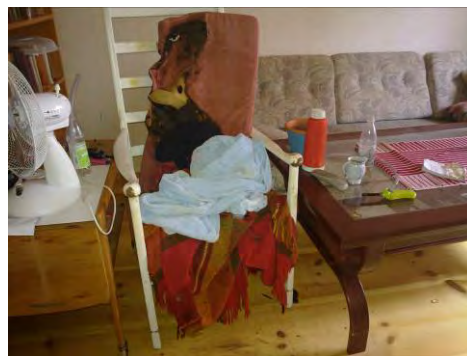

Fig 11: Fåtöljen där kvinnan satt (A).

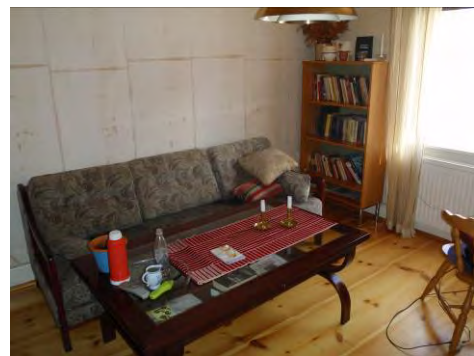

Fig 12: Soffan (B).

Fig 13: Q-fog anläggningen (C).

Fig 14: Sovrummet (D).

Fig 15: Manöverknapp för sprinklern (E).

Fig 16: Manöverknapp (E).

Vid manöverknappen till boendesprinklern, fig 16, finns ingen instruktion om hur en utlöst sprinkleranläggning stängs av.

Beskrivning av händelsen **Innan räddningstjänstens ankomst**

Kvinnan satt i sin fåtölj och rökte då hon sannolikt tappade sin cigarett som antände hennes kläder och dynan i fåtöljen.

Fig 10: Fåtöljen bars ut ur lägenheten.

Fig 11: Detalj av dynan.

Utalarming

Det automatiska brandlarmet har löst ut ett antal sekunder före boendesprinklern enligt återförsäljaren. Boendesprinklern är kopplad till trygghetslarmet, som larmar då sprinklern löser ut. Vid larmet begav sig personalen till den aktuella lägenheten och upptäckte då kvinnan som satt i stolen. Personalen kontaktade SOS Alarm och berättade att man haft en brand på boendet men att branden nu var släckt. 1 minut och 20 sekunder in i samtalet framgår det att en person är brännskadad och att ambulans behövs.

Brandkåren larmades till platsen via det automatiska brandlarmet.

Normalt skall ett automatiskt brandlarm typas om till brand i byggnad i räddningsindex då det framkommer att det brinner på objektet. I räddningsindex för brand i byggnad i Nora trähusbebyggelse finns dessutom angivet en utökad larmplan eftersom spridningsrisken vid brand anses vara mycket stor. När larmsamtalet från anläggningen kommer in framgår det först att det brinner, sedan att branden är släckt. Detta medför att SOS-operatören väljer att ligga kvar vid planen för automatiskt brandlarm och inte typa ärendet till brand i byggnad.

Fördelen med att typa händelsen till brand i byggnad är att man då får upp möjligheten att larma fler enheter, befäl, polis, ambulans, olika TIB-funktioner direkt i ärendet. Extra upplysningar som skrivits in i planen, som till exempel att fler enheter ska larmas ut vid brand i

träbebyggelsen i Nora, syns inte på planen för automatiskt brandlarm utan endast på brand i byggnad.

Framkörning

Vid kvittensen informerades brandstyrkan om att branden uppgavs vara släckt och att styrkan skulle gå fram för kontroll.

Framkomst

Ingen anmärkning.

Omedelbara åtgärder

Ingen anmärkning.

Räddningsinsatsen

Branden i fåtöljen och i kvinnan var släckt när brandkåren anlände. Eftersom sprinklern fortfarande var igång stängde brandmännen av huvudströmmen för att stoppa vattnet genom att rycka ut huvudsäkringen i elcentralen. Någon avstängningsanordning för boendesprinklern hittade man inte.

Sjukvård

Ambulansen larmas normalt inte vid ett automatiskt brandlarm. 5 minuter efter första larm dras ambulans till platsen när det framkommer i samtalet från platsen att en person är brännskadad.

Slutsats

Boendesprinklern som installerats i vardagsrummet har fyllt sin funktion och med stor sannolikhet bidragit till att begränsa såväl den drabbade kvinnans skador som brandskadorna i fastigheten. Om branden spridit sig vidare i lägenheten har risken för fortsatt brandspridning till övriga fastigheten och till intilliggande fastigheter varit mycket stor.

Erfarenheter och förslag

Utalarmering

Genom att alltid byta plan från automatlarm till brand i byggnad vid konstaterad brand från automatlarmsobjekt underlättar man utalarmering av ytterligare enheter och andra samverkansparter ifall läget på platsen skulle förvärras.

Räddningsinsats

För att minska de vattenskador som uppkommer av sprinklervattnet behöver såväl brandpersonal som vårdpersonal ha kunskap om hur man stänger av anläggningen. En tydlig instruktion för hur anläggningen stängs av bör sitta i anslutning till larmknappen.

Samverkan med polisen

Ingen anmärkning.

Samverkan med landstinget

Ingen anmärkning.

Samverkan med övriga

Vårdpersonalen behöver fortsatt kontinuerlig brandutbildning för att kunna upprätthålla kompetensen då något inträffar.

Byggnadstekniskt brandskydd

Personer som inte själva kan förväntas agera om en brand inträffar behöver tekniska lösningar för att skyddas. I lägenheten fanns såväl automatiskt brandlarm i form av rökdetektorer och boendesprinkler. Den riskbedömning som gjordes då sprinklern installerades visade att risken för brand bedömdes som mycket stor i vardagsrummet. Med tanke på mängden tillbud och brännmärken i boendedelen var detta en mycket rimlig åtgärd ställt i förhållande till kostnaden för anskaffa sprinklern.

Nästa generations Q-fog kan förses med flera munstycken, vilket kan vara idé om det finns flera rum i bostaden som kan skyddas från samma utrustning.

Postadress:
Nerikes Brandkår
Box 33600
701 35 ÖREBRO

Hemsida:
www.nerikesbrandkar.se

Telefon:
019-20 86 50

Fax:
019-20 86 55 (Örebro)
019-689 60 28 (Byrsta)

Org. Nr:
222000-1016

Pg. Nr:
4931705-0